

Martyna Rusiniak-Karwat

Nowe życie na zgliszczach

Bund w Polsce w latach 1944–1949

**Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk
Warszawa 2016**

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział pierwszy. Odradzanie Bundu	23
Powstanie Komitetu Lubelskiego (24 września 1944 r.)	
Początek powojennej działalności	24
Konferencje i zjazdy ogólnokrajowe partii – ustalenie programu Integracja środowiska	27
Powstawanie komitetów – rozmieszczenie, liczebność, liderzy partii	35
Cele i zadania komitetów. Praca w komitetach	38
Program polityczny w nowej rzeczywistości	40
Rozdział drugi. Bund na „żydowskiej ulicy”	45
Centralny Komitet Żydów w Polsce miejscem sporów międzypartyjnych	45
Bundowcy a działalność miejscowych komitetów żydowskich	54
Prasa CKŻWP: „Dos Naje Lebn” i „Biuletyn Żydowskiej Agencji Prasowej”	60
Rozdział trzeci. Bund na „polskiej ulicy” politycznej	63
Stosunek Bundu do polityki „Polski Lubelskiej”	63
Przedstawicielstwo Bundu w KRN i w radach miejskich	65
Współpraca Bundu z PPS	68
Relacje i kontakty z PPR	71
Rozdział czwarty. Formy działalności partyjnej	75
Komitety lokalne	75
Komitet Warszawski Bundu	87
Obchody pierwszomajowe i jubileusze	91
Spór o język żydowski (jidysz)	98
Spółdzielczość – idea produktywizacji	102
Pomoc socjalna dla członków i sympatyków partii	106

Prasa i inne wydawnictwa Bundu	109
Komisja Historyczna przy CK Bundu oraz udział bundowców w kształtowaniu wizerunku walki antynazistowskiej	123
Rozdział piąty. Bund a syjonizm	143
Antysyjonizm	143
Stosunek do syjonistów	146
Bund a emigracja i emigracjonizm	149
Obozy dla uchodźców (<i>Displaced Persons</i>)	154
Dzieci żydowskie	156
Krytyka 22 Kongresu Syjonistycznego	156
Stosunek do Światowego Kongresu Żydowskiego	157
Stanowisko wobec Palestyny – „Jiszuw palestyński nie jest nam obcy”	159
Stanowisko Bundu wobec powstania państwa Izrael	162
Rozdział szósty. Kontakty z „zachodnim” Bundem	165
Współpraca z instytucjami bundowskimi poza Polską	165
Natura sporu między „zachodnim” a „polskim” Bundem	173
Udział w Światowej Konferencji Bundu (Bruksela 1947 r.) – początek końca współpracy	183
Wystąpienie ze światowego Bundu	188
Rozdział siódmy. Proces likwidacji Bundu	193
Konferencje – Wrocław (kwiecień 1948 r.) i Łódź (październik 1948 r.)	193
Likwidacja opozycji – wykluczenie z partii osób o „odchyleniu prawicowo- -nacjonalistycznym”	201
Likwidacja Bundu 16 stycznia 1949 r.	203
Komisja Likwidacyjna	204
Stosunek byłych bundowców do sytuacji w Polsce	206
Zakończenie	211
Aneksy	221
1. Rezolucje uchwalone na Krajowej Konferencji Bundu w Łodzi w dniach 16– –17 czerwca 1945 roku – (platforma polityczna Bundu w powojennej Polsce)	221
2. Rezolucja Centralnego Komitetu Bundu uchwalona 30 lipca 1946 roku	223
3. Rezolucja ogólnokrajowej narady Bundu w sprawie pogromu w Kielcach	224
4. Rezolucja CK Bundu [p]o Konferencji Socjalistycznej w Antwerpii	225
5. Deklaracja Frakcji Bundu (w CKŻwP), złożona w CKŻwP przez ob. [Salo] Fiszgrunda w sprawie przystąpienia do WJC (Światowego Kongresu Żydowskiego)	227
6. Rezolucja Polityczna (Bundu w Polsce w sprawie wystąpienia z Komitetu Koordynacyjnego Bundu)	228

Spis treści	9
7. Pismo Centralnego Komitetu Bundu w Polsce do Kongresu Zjednoczeniowego Partii Robotniczych w Polsce w Warszawie	230
8. Rezolucja Nadzwyczajnego Zjazdu Bundu w Polsce uchwalona 16 stycznia 1949 roku	231
Wykaz skrótów	235
Bibliografia	237
Źródła archiwalne. Polska	237
Źródła archiwalne. Izrael	239
Źródła archiwalne. USA	239
Źródła archiwalne. Wielka Brytania	240
Źródła filmowe	240
Źródła publikowane	240
New Life in Ruins. The Bund in Poland in the Years 1944–1949. Summary	255
Indeks osobowy	259
Spis fotografii	267